

רעפ 5394-08-24 - עבד אלכרים אבו כאמל נ' מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

ברע"פ 5394-08-24

לפני: כבוד השופטת דפנה ברק-ארז

העורר: עבד אלכרים אבו כאמל
נגד

המשיבה: מדינת ישראל
ערר על החלטתו של בית המשפט המחוזי בירושלים מיום 18.7.2024 במ"ת 1392-02-24, שניתנה על-ידי כבוד השופט י' מינטקביץ ז' באב התשפ"ד (11.8.2024)

תאריך הישיבה: עו"ד ארז בן-ארויה
בשם העורר:
בשם המשיבה:

החלטה

1. בפני ערר על החלטתו של בית המשפט המחוזי בירושלים מיום 18.7.2024 (מ"ת 1392-02-24, השופט י' מינטקביץ). בית המשפט המחוזי דחה בקשה שהגיש העורר לעיון חוזר בהחלטה לעצור אותו עד תום הליכים.

2. ביום 1.2.2024 הוגש לבית המשפט המחוזי כתב אישום המייחס לעורר, יליד שנת 2001, ולדודו עבירות נשק ואליומות. על-פי הנטען, ביום 7.1.2024 באזור שועפאט, השניים הכו אדם אחר (להלן: המתלונן), ובהמשך אותו היום אף ירו בו באמצעות כלי נשק שהיה ברשותם. המשך הדברים יעסוק בעניינו של העורר בלבד.

3. ביום 17.1.2024 העורר נעצר, ובהמשך לכך מעצרו הוארך מעת לעת. עם כתב האישום הוגשה גם בקשה למעצרו של העורר עד לתום ההליכים. בבקשה נטען כי בידי המדינה ראיות לכאורה להוכחת המעשים המיוחסים לו, וכן כי קיימות בעניינו עילות מעצר - עילת מסוכנות

לפי סעיף 21(א)(1)(ב) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996, וחזקת מסוכנות סטטוטורית לפי סעיף 21(א)(1)(ג)(2) ו-(4) לאותו החוק.

4. ביום 14.2.2024 העורר הגיש לבית המשפט המחוזי הודעה לפיה הוא אינו מסכים לקיומן של ראיות לכאורה בעניינו, בהצביעו על קשיים העולים לשיטתו מחומר הראיות. ביום 18.2.2024 הגישה המדינה תמצית טיעון מטעמה שבה התייחסה לטענותיו של העורר.

5. ביום 25.2.2024 בית המשפט המחוזי קיים דיון בבקשה למעצרו של העורר עד לתום ההליכים בעניינו. במהלך הדיון ולאחר ששמע את הערות בית המשפט הודיע בא-כוח העורר כי הוא מסכים לקיומן של ראיות לכאורה. בסיום הדיון הורה בית המשפט המחוזי כי יוגש תסקיר מעצר בעניינו של העורר לצורך בחינת האפשרות של חלופת מעצר.

6. ביום 26.3.2024 הוגש תסקיר המעצר. בתמצית, צוין בתסקיר כי קיים סכסוך בין משפחתו של העורר למשפחתו של המתלונן, וכי במסגרת זאת בשנת 2022 נפצע העורר מירי שבוצע לעברו, והוא עדיין סובל ממגבלות בשל כך ועובר טיפולים. באשר לעברו הפלילי של העורר, צוין בתסקיר כי לחובתו עומדת הרשעה משנת 2019 בגין החזקת סכין, שבעקבותיה הוטל עליו מאסר על-תנאי. בתסקיר הודגש כי ביחס למעצר הנוכחי העורר "נקט בעמדה הגנתית, השלכתית וקורבנית", וכי הישנותה של ההתנהגות הפלילית מלמדת כי הוא לא הורתע מהעונש שהושת עליו בגין הרשעתו הקודמת. עוד עולה מהתסקיר כי שירות המבחן שוחח גם עם המתלונן, ואף במסגרת זו עלה נושא הסכסוך בין המשפחות. בשל כל האמור, נקבע כי ישנו "סיכון גבוה להישנות התנהגות דומה ולהפרת תנאים". התסקיר אף התייחס לאפשרות של חלופת מעצר בבית אביו של העורר באילת, בפיקוח הוריו ובת זוגו, אך צוין כי שירות המבחן לא התרשם ש"מדובר במערך פיקוח אנושי טוב דיו לצמצום הסיכון הגבוה הנשקף [מהעורר]". על כן, בסיכומו של דבר שירות המבחן לא המליץ על שחרורו של העורר לחלופה.

7. ביום 4.4.2024 התקיים בבית המשפט המחוזי דיון, שבו בא-כוחו של העורר ביקש כי במסגרת תסקיר משלים ייבחן בן משפחה אחר כמפקח אפשרי בגדרה של חלופת המעצר המוצעת. בסופו של הדיון, בית המשפט המחוזי דחה את הבקשה והורה על מעצרו של העורר עד לתום הליכים (להלן: החלטת המעצר). בעיקרו של דבר, קבע בית המשפט המחוזי שהעבירות המיוחסות לעורר, לצד הרשעתו הקודמת, מלמדות על מסוכנותו הגבוהה. בהמשך לכך מצא בית המשפט המחוזי לאמץ את המלצתו של שירות המבחן. כמו כן, דחה בית המשפט המחוזי את בקשתו של בא-כוח העורר ביחס לבחינתו של מפקח נוסף, נוכח העובדה ש"מרכז הכובד" בתסקיר נגע לעורר עצמו ולמסוכנות הנשקפת ממנו, להבדיל מאשר למפקחים שהוצעו על-ידו.

8. ביום 2.5.2024 הגיש העורר לבית משפט זה ערר על החלטת המעצר, וצירף אליו גם חוות

דעת סוציאלית פרטית מיום 17.5.2024 שהתייחסה לפרטים נוספים שלא נכללו בתסקיר המעצר (להלן: חוות הדעת הסוציאלית הפרטית), ואשר בה הומלץ על שחרורו של העורר לחלופת המעצר המוצעת. ביום 23.5.2024 התקיים בבית משפט זה דיון בערר, ובסופו הוא נדחה בהסכמה תוך שמירה על זכותו של העורר להגיש בקשה לעיון חוזר בבית המשפט המחוזי (בש"פ 3715/24, השופט נ' סולברג). עוד ציין בית משפט זה כי "יתכן שיש מקום להתייחסות שרות המבחן לחוות הדעת", תוך הותרת שיקול הדעת בעניין לבית המשפט המחוזי.

9. בהתאם לכך, ביום 24.5.2024 הגיש העורר בקשה לעיון חוזר בהחלטת המעצר, שהתבססה על חוות הדעת הסוציאלית הפרטית. ביום 4.6.2024 בית המשפט המחוזי הורה, לאחר דיון שהתקיים בפניו, כי שירות המבחן יגיש את התייחסותו לאותה חוות דעת.

10. ביום 2.7.2024 שירות המבחן הגיש תסקיר משלים בעניינו של העורר, ובו צוין, בעיקרו של דבר, כי גם לאחר עריכת ריאיון נוסף עם העורר ועיון בחוות הדעת הסוציאלית הפרטית, אין לומר שחל שינוי בעמדותיו של העורר או "במידת הסיכון הגבוה הנשקפת ממנו". ביחס לחוות הדעת הסוציאלית הפרטית צוין בתסקיר כי קיימים בה חסרים משמעותיים, כדוגמת העדר התייחסות לעמדתו של המתלונן לאמור בה, שהיא הכרחית במקרים מסוג זה. כמו כן, שירות המבחן סבר כי גם מערך הפיקוח האנושי העדכני אינו מספק מהיבט צמצום הסיכון העולה מן העורר. בסיכומו של דבר, גם זו הפעם שירות המבחן לא המליץ על שחרורו של העורר ממעצר מאחורי סורג ובריח.

11. בהמשך לכך, ביום 18.7.2024 בית המשפט המחוזי קיים דיון בנוכחות הצדדים ובסופו דחה את הבקשה לעיון חוזר בהחלטת המעצר. בעיקרו של דבר, התרשם בית המשפט המחוזי כי התסקיר המשלים שנערך בעניינו של העורר הוא "מעמיק ויסודי", וכי יש להעדיפו על גבי חוות הדעת הסוציאלית הפרטית. לכן, נוכח המסקנות שהובאו בתסקיר המשלים בנוגע למסוכנותו של העורר ולא-ההתאמה של חלופת המעצר שהוצעה על-ידו, קבע בית המשפט המחוזי כי לא ניתן להיעתר לבקשתו של העורר.

12. הערר שבפני מכוון כלפי החלטתו של בית המשפט המחוזי, ובאופן ספציפי לכך שהעורר יועבר למעצר בפיקוח אלקטרוני. בעיקרו של דבר, העורר טוען כי בית המשפט המחוזי שגה בכך שקיבל את המלצת שירות המבחן מבלי שנתן דעתו למשקל הרב, לשיטתו, שניתן בה לעמדתו של המתלונן. עוד טוען העורר כי היה על בית המשפט המחוזי לשקול במסגרת החלטתו גם את התמודדותו על רקע תקרית הירי שבה היה מעורב בעבר. כן נטען כי שירות המבחן לא ייחס את המשקל המתאים לכך שהמקום המיועד למעצר בפיקוח אלקטרוני מצוי בעיר אילת, בריחוק גיאוגרפי משמעותי מהאזור הרלוונטי לאישומים נגד העורר.

13. הדיון בערר התקיים בפני ביום 11.8.2024. בא-כוחו של העורר חזר והדגיש בדיון את

סבלו של העורר כתוצאה מהאירוע הקודם, כמו גם את המחויבות המשפחתית לפקח עליו, כפי שעולה אף מנוכחותו של אביו בדיון. מנגד, המדינה סמכה ידיה על החלטתו של בית המשפט המחוזי, בשים לב למסוכנות העולה מן המעשים המיוחסים לעורר ולהתייחסות משפחתו של העורר אליו כקורבן של הנסיבות.

14. לאחר ששמעתי את טענות הצדדים אני סבורה כי דין הערר להידחות. נקודת המוצא לדיון היא ההבנה שהושגה בהליך הקודם בבית משפט זה ביחס להשלמה הנדרשת מצדו של שירות המבחן על רקע חוות הדעת הפרטית שהוצגה. שירות המבחן נדרש לאותה חוות דעת והצביע על כך שאין בה לתת מענה לקשיים שעלו, תוך הפניה לאמור בתסקיר המעצר הראשון. מכתב האישום וכן מתסקיר המעצר עולה מסוכנות ברורה ואני מייחסת משקל להתרשמותו של שירות המבחן מכך שהמפקחים אינם נותנים לה מענה בעת הזו.

15. סוף דבר: הערר נדחה.

ניתנה היום, כ"ד אב תשפ"ד (28 אוגוסט 2024).

דפנה ברק-ארז
שופטת